

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΡΜΟΝΙΑ

..... τεύχος 19 ===== XI-1999

ΑΝΤΙ-ΙΜΠΕΡΙΑΛΙΣΜΟΣ Ή ΑΝΤΙ-ΚΑΠΙΤΑΛΙΣΜΟΣ;

Ένας πόλεμος μεταξύ δύο ή περισσότερων Κρατών δεν είναι στην πραγματικότητα παρά ένας εμφύλιος πόλεμος κεφαλαίων, η διεξαγωγή του οποίου προϋποθέτει την ταυτόχρονη διεξαγωγή ενός άλλου εμφυλίου πολέμου: αυτού της τάξης των μισθωτών εργαζομένων ενός Κράτους ενάντια στους μισθωτούς εργαζομένους ενός άλλου Κράτους. Προς όφελος και προς εξυπηρέτηση, εννοείται, των συμφερόντων των εμπόλεμων κεφαλαίων και ενάντια στα **κοινά συμφέροντα** των εμπόλεμων μισθωτών εργαζομένων.

Οι άρχουσες και εκμεταλλευτικές τάξεις, ως οι κατ' εξοχήν φορείς των αξιών και της λογικής της Εξουσίας και του Κεφαλαίου, είναι και οι εφαρμοστές αυτής της λογικής στην πράξη. Αυτή η λογική κι αυτή η πράξη συνίστανται:

α) στην **αναπόδραστη** επιταγή "αναπτύξου ή πέθανε", η οποία υποκινεί ένα Κράτος είτε σε ειρηνική αναζήτηση νέων αγορών, είτε σε περιοδική **πολεμική** αναζήτηση νέων αγορών.

β) στην **αναπόδραστη** προσφυγή ενός Κράτους στον πόλεμο, όποτε οι πολιτικές του διαχείρισης ή αφομοίωσης των εργατικών αγώνων αποδεικνύονται αναποτελεσματικές. Η προσφυγή στον πόλεμο θέλει να βάλει στη θέση του εσωτερικού ταξικού εχθρού της τάξης των μισθωτών εργαζομένων έναν εξωτερικό αδιαφοροποίητο εχθρό (π.χ. τούρκικα αφεντικά και τούρκοι μισθωτοί στο ίδιο τσουβάλι), συνήθως "μισητό" για τη θρησκεία του, την "προαιώνια έχθρα του", τον "κατώτερο πολιτισμό του".

γ) στην **αναπόδραστη** αποαξιοποίηση και άμεση καταστροφή εμπορευμάτων, **ένα από τα οποία είναι και η εργατική δύναμη**, μέσω περιοδικών πολεμικών συγκρούσεων/εμφυλίων μεταξύ κεφαλαίων. Η άμεση καταστροφή εμπορευμάτων παίρνει τη θέση της προσχεδιασμένης φθοράς τους εν καιρώ ειρήνης, ενώ η περιοδική αποαξιοποίηση κεφαλαίων συνιστά την αναγκαία προϋπόθεση για την αναζωογόνηση και αξιοποίηση του Κεφαλαίου.

Αφού τα μόνα θύματα κάθε εμφυλίου πολέμου κεφαλαίων είμαστε εμείς, που υφιστάμεθα την εξουσίαση και εκμετάλλευση του Κράτους και του Κεφαλαίου· αφού ο πόλεμος στην πραγματικότητα μας επιστρατεύει να πολεμήσουμε προς όφελος του Κράτους και του Κεφαλαίου, συντάσσοντάς μας έτσι στο πλευρό όσων μας καταπιέζουν και μας εκμεταλλεύονται στο "εσωτερικό", και ρίχνοντάς μας ενάντια στους "εξωτερικούς εχθρούς"· αφού τους εμφύλιους πολέμους κεφαλαίων τους διεξάγουμε **αλληλοσκοτωνόμενοι** εμείς οι ταξικοί εχθροί των κεφαλαίων ειδικά και του Κεφαλαίου γενικά, τότε, αυτό που πρέπει πάντοτε να κάνουμε εμείς οι μισθωτοί εργαζόμενοι είναι να πιάνουμε τον πόλεμο από την ρίζα του: να αποτρέπουμε τον αλληλοσκοτωμό μας, τον εμφύλιο πόλεμο της παγκόσμιας τάξης των μισθωτών εργαζομένων, και να δρούμε για την **μετατροπή** αυτού του πολέμου σε **ταξικό πόλεμο** ενάντια στην παγκόσμια τάξη των εξουσιαστών και εκμεταλλευτών, αρχής γενομένης από τους εξουσιαστές και εκμεταλλευτές της χώρας "μας".

ΑΝΤΙ-ΙΜΠΕΡΙΑΛΙΣΜΟΣ Ή ΑΝΤΙ-ΚΑΠΙΤΑΛΙΣΜΟΣ;

Η "αντι-ιμπεριαλιστική" στάση των αριστεριστών κάθε απόχρωσης διαμορφώνεται από την λογική ότι η επικράτηση στις αναπτυσσόμενες χώρες κυβερνήσεων/καθεστώτων "εθνικού συμφέροντος"—ενάντια και σε αντίθεση με τις "κουμπραδόρικες κλίκες" των χωρών αυτών, που "δεν προτάσσουν το εθνικό συμφέρον"—θα έχει ως αποτέλεσμα την ελάττωση της εκμετάλλευσης των χωρών αυτών από τις μεγάλες ιμπεριαλιστικές δυνάμεις και, άρα, την μείωση των κερδών των "μεγάλων κεφαλαίων", μείωση που προσδοκάται ότι θα οδηγήσει σε εργατικές εξεγέρσεις στο εσωτερικό των χωρών των μεγάλων δυνάμεων.

Αυτή η λογική των αριστεριστών τους οδηγεί αφενός στο να μην εναντιώνονται στον καπιταλισμό συνολικά και αφετέρου, και κατά συνέπεια, στο να κάνουν διάκριση μεταξύ "καλών καπιταλιστών" (μικρές καπιταλιστικές δυνάμεις) και "κακών καπιταλιστών" (μεγάλες καπιταλιστικές δυνάμεις). Έτσι, οι αριστεριστές αποκαλούν "Ιμπεριαλιστικές" τις μεγάλες και κυρίαρχες δυνάμεις, που αποτελούν το κύριο εμπόδιο για την ανάπτυξη των ασθενέστερων καπιταλιστικών δυνάμεων, και εναντιώνονται σε αυτές, συντασσόμενοι πάντοτε με τις ασθενέστερες καπιταλιστικές δυνάμεις, που καμώνονται ότι "μάχονται τον Ιμπεριαλισμό" όταν συγκρούονται με τις μεγάλες δυνάμεις είτε ως "μικρά κυρίαρχα Κράτη", είτε αγωνιζόμενα για "εθνική απελευθέρωση" και "εθνική κυριαρχία".

Κανείς δεν μπορεί να διεξαγάγει αντι-καπιταλιστικό αγώνα συντασσόμενος και συνασπιζόμενος με τα "μικρά κεφάλαια" ενάντια στα "μεγάλα κεφάλαια". Είτε "μικρό" είναι ένα κεφάλαιο είτε "μεγάλο", με έναν μόνο τρόπο μπορεί να αυξηθεί/επεκταθεί....και αυτόν τον τρόπο επιδοκιμάζει όποιος συντάσσεται με το κεφάλαιο (μικρό ή μεγάλο).

ΤΟ "ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΑΥΤΟΔΙΑΘΕΣΗΣ ΤΩΝ ΕΘΝΩΝ"

Τί πραγματικά σημαίνει αυτό το δικαίωμα; Ένα "έθνος" είναι μια αθέλητη ένωση ανταγωνιστικών τάξεων—της τάξης των καπιταλιστών και της τάξης των μισθωτών εργαζομένων, με την πρώτη τάξη να καταπιέζει και να εκμεταλλεύεται τη δεύτερη. Η ιδέα ότι οι τάξεις αυτές έχουν κοινή θέληση, κοινό συμφέρον, ότι αποτελούν ενιαία μονάδα με "δικαίωμα στην αυτοδιάθεση"—η ιδέα αυτή είναι σίγουρα η ευφυέστερη ιδέα που επινόησε η καπιταλιστική τάξη για να κάνει τους εργάτες να ξεχνούν τα δικά τους ταξικά συμφέροντα και να υποστηρίζουν τα συμφέροντα της τάξης που τους καταπιέζει και εκμεταλλεύεται.

ΑΝΤΙ-ΚΑΠΙΤΑΛΙΣΜΟΣ: ΤΟ ΑΛΗΘΙΝΟ ΝΟΗΜΑ ΤΟΥ ΑΝΤΙ-ΙΜΠΕΡΙΑΛΙΣΜΟΥ

Ο Ιμπεριαλισμός δεν είναι παρά οι αναπόδραστες συγκρούσεις στις οποίες ρίχνονται οι καπιταλιστικές δυνάμεις, σε ένα ορισμένο στάδιο ανάπτυξης, διεκδικώντας πλουτοπαραγωγικές πηγές και αγορές. Οι προσπάθειες των ασθενέστερων καπιταλιστικών δυνάμεων να αποτρέψουν την κυρίαρχησή τους από τις μεγαλύτερες καπιταλιστικές δυνάμεις συνοδεύονται από την προσπάθεια να πάρουν αυτές οι ασθενέστερες δυνάμεις τη θέση των μεγάλων δυνάμεων και όχι από την προσπάθεια "να συντρίψουν" τον Ιμπεριαλισμό. Οι ασθενέστερες καπιταλιστικές δυνάμεις δεν αποτελούν παρά τμήμα του ενοποιημένου καπιταλιστικού κόσμου—επομένως, δεν βρίσκονται απέναντι του Ιμπεριαλισμού αλλά εντός του.

Όλες οι χώρες του κόσμου είναι Ιμπεριαλιστικές. Το μόνο νόημα που μπορεί να έχει ο όρος **αντι-ιμπεριαλισμός** είναι: **αντι-καπιταλισμός**.

Ο ΑΓΩΝΑΣ ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΟΝ ΚΑΠΙΤΑΛΙΣΜΟ

Οι μισθωτοί εργαζόμενοι δεν έχουν κανένα απολύτως συμφέρον να συντάσσονται με οποιαδήποτε από τις κλίκες της τάξης που τους καταπιέζει και τους εκμεταλλεύεται. Εμείς οι μισθωτοί εργαζόμενοι πρέπει να είμαστε ενάντιοι σε όλα τα Κράτη του κόσμου, σε όλα τα κόμματα, τα κινήματα και τις ομάδες που αντιπροσωπεύουν τη μία ή την άλλη μορφή καπιταλισμού. Όσο κι αν ερίζουν αναμεταξύ τους, δεν είναι παρά τα κεφάλια της λερναίας ύδρας που λέγεται καπιταλισμός.

Το συμφέρον των μισθωτών εργαζομένων όλου του κόσμου βρίσκεται στην ανατροπή του καπιταλιστικού συστήματος και στην οικοδόμηση μιας αταξικής κοινωνίας δίχως σύνορα, δίχως μισθωτή εργασία, δίχως αγορά και δίχως χρήμα. Μια αταξική κοινωνία, στην οποία η ανθρωπότητα θα παράγει για τις δικές της ανάγκες με βάση την αρχή: από τον καθένα σύμφωνα με τις δυνατότητές του, στον καθένα σύμφωνα με τις ανάγκες του. Ο αγώνας για την οικοδόμηση αυτής της κοινωνίας αρχίζει τώρα, και ο αγώνας για τον κομμουνισμό δεν έχει καμία απολύτως "μεταβατική" παρακαμπτήρια.

Στον σημερινό ενοποιημένο καπιταλιστικό κόσμο κανένα κράτος (μικρό ή μεγάλο) δεν μπορεί να είναι ανεξάρτητο.

Ο ΔΙΚΟΣ ΜΑΣ ΠΟΛΕΜΟΣ ΕΙΝΑΙ Ο ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΟΣ ΤΑΞΙΚΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΟΝ ΚΑΠΙΤΑΛΙΣΜΟ.

[Δημοσιεύουμε κατωτέρω ένα κείμενο που υπήρχε στον Πίνακα Ανακοινώσεων του Σωματείου της εταιρείας 3Ε και 3Ν, που εδρεύει στον Βόλο.]

Βόλος 22-9-99

Προς εργαζόμενους της 3Ε και 3Ν

Θεωρώ ΑΠΑΡΑΔΕΚΤΕΣ τις διοικήσεις των εταιρειών 3Ε και 3Ν για την συμπεριφορά τους απέναντί μου. Η αποκορύφωση αυτής της συμπεριφοράς ήταν η απόλυσή μου καθώς και ο τρόπος που έγινε (επίδοση με δικαστικό κλητήρα στον πατέρα μου).

Επί 13 χρόνια πιστεύω ότι ήμουν ένας ευσυνείδητος υπάλληλος με πάθος για την δουλειά μου. Με ενδιέφερε η πρόοδος και άνοδος της εταιρείας. Στόχος μου όπως και των υπολοίπων εργαζομένων ήταν επί πολλά χρόνια να ανεβάζουμε τις παραγωγικότητες, να ελέγχουμε τις φύρες και να προσπαθούμε για την καλλίτερη λειτουργία της εταιρείας.

Την περασμένη Τρίτη το πρωί στην στάση εργασίας πρότεινα στο σωματείο να σταματήσουν τις κινητοποιήσεις προτού φθάσει η κατάσταση να γίνει ανεξέλεγκτη. Τόσα χρόνια πίστευα στην καλή λειτουργία της εταιρείας και δεν θα άφηνα ποτέ να φθάσουν τα γεγονότα στα άκρα με υπαιτιότητά μου. Τότε θα θεωρούσα εγώ τον εαυτό μου ΑΠΑΡΑΔΕΚΤΟ και αυτό δεν θα το ήθελα ποτέ.

Θα συνεχίσω τον αγώνα μου να δικαιωθώ δικαστικώς, χωρίς να βλέπω κανέναν και χωρίς να δημιουργούνται προστριβές μεταξύ του προσωπικού και της εταιρείας.

Τέλος θέλω να ευχαριστήσω θερμά όλους όσους με συμπαράστηκαν.

Με πολλούς χαιρετισμούς

[Ακολουθεί η υπογραφή του (πρώην) εργαζόμενου και του σωματείου.]

Βόλος 22-9-99 Προς εργαζόμενους της 3Ε & 3Ν

Θωρώ ΑΠΑΡΑΔΕΚΤΕΣ τις διοικήσεις των εταιρειών 3Ε & 3Ν για την συμπεριφορά τους απέναντί μου. Η αποκορύφωση αυτής της συμπεριφοράς ήταν η απόλυσή μου καθώς και ο τρόπος που έγινε (επίδοση με δικαστικό κλητήρα στον πατέρα μου). Επί 13 χρόνια πιστεύω ότι ήμουν ένας ευσυνείδητος υπάλληλος με πάθος για την δουλειά μου. Με ενδιέφερε η πρόοδος και άνοδος της εταιρείας. Στόχος μου όπως και των υπολοίπων εργαζομένων ήταν επί πολλά χρόνια να ανεβάζουμε τις παραγωγικότητες, να ελέγχουμε τις φύρες και να προσπαθούμε για την καλλίτερη λειτουργία της εταιρείας.

Την περασμένη Τρίτη το πρωί στην στάση εργασίας πρότεινα στο σωματείο να σταματήσουν τις κινητοποιήσεις προτού φθάσει η κατάσταση να γίνει ανεξέλεγκτη. Τόσα χρόνια πίστευα στην καλή λειτουργία της εταιρείας και δεν θα άφηνα ποτέ να φθάσουν τα γεγονότα στα άκρα με υπαιτιότητά μου. Τότε θα θεωρούσα εγώ τον εαυτό μου ΑΠΑΡΑΔΕΚΤΟ και αυτό δεν θα το ήθελα ποτέ.

Θα συνεχίσω τον αγώνα μου να δικαιωθώ δικαστικώς, χωρίς να βλέπω κανέναν και χωρίς να δημιουργούνται προστριβές μεταξύ του προσωπικού και της εταιρείας.

Τέλος θέλω να ευχαριστήσω θερμά όλους όσους με συμπαράστηκαν.

Με πολλούς χαιρετισμούς

Ο Κ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΕΙΟΥ
ΤΟ Α/Σ

Όταν ρίχνουμε μια γενική ματιά στην ιστορία της ανθρωπότητας βλέπουμε ότι από αρχαιοτάτων χρόνων έως τις ημέρες μας την διαπερνά ένα ιδιαίτερο χαρακτηριστικό. Από τη μια πλευρά βρίσκονται οι μάζες που μοχθούν, εργάζονται, παράγουν πλούτο με την εργασία των χεριών τους και δεν ζητούν παρά ειρήνη, ελευθερία και ισότητα μεταξύ τους. Και από την άλλη πλευρά υπάρχει μια μειοψηφία, μερικές φορές ξένων κατακτητών και μερικές φορές ντόπιων, που έχει διαρκώς ως στόχο της την εξουσίαση των μαζών, τη δωρεάν απόλαυση των προϊόντων της εργασίας αυτών των μαζών και τη διαιώνιση της εξουσίας της μέσω του Νόμου και της Ισχύος, μέσω μιας κατάλληλης γι' αυτόν τον στόχο εκπαίδευσης και θρησκευτικών διδαχών. Όλη η ιστορία της ανθρωπότητας δεν είναι παρά αυτή η πάλη μεταξύ αυτών των δύο εχθρικών δυνάμεων.

Το πρόσχημα με το οποίο επιβάλλεται η εξουσία της μειοψηφίας στις μάζες μπορεί να διαφέρει κάπως με το πέρασμα των αιώνων, όμως στην πραγματικότητα παραμένει πάντοτε ίδιο, όποια μικροδιαφορά κι αν το διακρίνει. Όσοι αξιώνουν να εξουσιάζουν τον κόσμο υποστηρίζουν ότι οι άνθρωποι δεν μπορούν να προστατεύσουν τον εαυτό τους απέναντι σε ξένους εισβολείς, ότι δεν μπορούν να διατηρήσουν την εσωτερική ειρήνη, ότι δεν μπορούν να οργανωθούν ώστε να επιτρέψουν στον καθένα την ελεύθερη εκδίπλωση των δυνατοτήτων του, και ότι αυτοί--η μειοψηφία των επίδοξων ηγετών--μπορούν να τα εξασφαλίσουν όλα αυτά. Αν αυτοί περιορίζουν την ελευθερία του ατόμου, το κάνουν απλώς για να δώσουν την πληρέστερη ελευθερία στην κοινωνία. Και πάντοτε στην ιστορία, από την αυγή της έως σήμερα, βλέπουμε ότι η μειοψηφία των κυβερνώντων δεν κρατά αυτή την υπόσχεση. Υπόσχεται ειρήνη και κάνει πόλεμο, πόλεμο με άλλη χώρα ή εμφύλιο πόλεμο. Υπόσχεται ελευθερία και φέρνει καταπίεση. Υπόσχεται πλούτο και αρμονία, και φέρνει αθλιότητα και αταξία.

Σε παλαιότερες εποχές, ο βαρώνος οπλίζει συμμορίες στρατιωτών--ή ληστών--για να προστατεύσει τον χειρώνακτα--από άλλες συμμορίες ληστών. "Μέχρι να επικρατήσει ειρήνη, θα βρισκόμαστε σε επιφυλακή", λέει ο βαρώνος. Σύντομα όμως οι συμμορίες του αρχίζουν να καταπιέζουν τους χειρώνακτες χειρότερα από τον υποτιθέμενο εξωτερικό εχθρό. Ληηλατούν τα σπίτια των αγροτών, φιλονικούν μεταξύ τους. Ο αγρότης μοχθεί, εξαντλείται στη δουλειά για να συντηρήσει τον βαρόνο, τους καλεσμένους του βαρόνου και τους στρατιώτες του βαρόνου--όμως ο ίδιος δεν βρίσκει ανάπαυση. Τα χωράφια του και το σπίτι του διαρκώς ρημάζονται, όμως αυτός πρέπει να υπομένει αυτήν την κατάσταση επειδή δεν έχει όπλα ενώ αυτοί είναι οπλισμένοι. Αυτός δεν γνωρίζει πώς να πολεμά, ενώ αυτοί έχουν γίνει ειδικοί στον πόλεμο. Υπομένει αυτήν την καταπίεση έως ότου τελικά εξεγείρεται--και έχουν με δει πολέμους χωρικών σε όλη την Ευρώπη.

Αργότερα, κυβερνήτης του γίνεται ο βασιλιάς. Ένας απ' αυτούς τους ληστές-βαρόνους καταφέρει να επιβληθεί πάνω στους άλλους ληστές-βαρόνους με τη βοήθεια των μαζών. Υπόσχεται στον αγρότη ότι θα εμποδίσει τους βαρόνους να καταστρέφουν με τους συνεχείς πολέμους και τους φόρους τον καλλιεργητή γης. Αντί της αυθαίρετης και δυσάρεστης φορολογίας των βαρόνων, ο βασιλιάς καθιερώνει ένα είδος ενιαίας φορολογίας προς όφελος του Στέμματος, που του επιτρέπει να συντηρεί και να εκπαιδεύει στρατό, και να συντρίβει τους εξεγερμένους βαρόνους. Υπόσχεται επίσημα να μην επιβάλει άλλους φόρους πέραν αυτών που συμφωνήθηκαν από τα ίδια τα μέλη της Βουλής των Κοινοτήτων. Προσφέρει πλήρη ελευθερία στις πόλεις, και εντός των τειχών τους βλέπουμε να αυξάνει ο πλούτος, να αναπτύσσεται το εμπόριο, να ανθίζουν οι τέχνες. Υποστηριζόμενος από τις πόλεις και τα χωριά, ο βασιλιάς καταφέρνει να συντρίψει τους ληστές-βαρόνους που λυμαίνονται τη χώρα--εν μέρει με τη βία, κυρίως όμως με χρήματα που πλήρωσε η αγροτιά. Και σύντομα γίνεται ο υπέρτατος άρχων της χώρας.

Μήπως ακολουθεί σύντομα μια εποχή ευημερίας; Όχι, επειδή ο αγρότης και ο τεχνίτης της πόλης αισθάνονται σύντομα την πίεση της νέας εξουσίας. Ο βασιλιάς δεν έχει ποτέ αρκετούς φόρους, και ραδιουργεί, δημιουργεί κόμματα για να υποτάξει το συμβούλιο της Βουλής των Κοινοτήτων στην προσωπική του εξουσία. Έχοντας στη διάθεσή του στρατό, ρίχνει τη χώρα σε πολέμους, και οι φόροι αυξάνονται σταθερά. Διορίζει αξιωματούχους, οι οποίοι είναι τόσο δυσάρεστοι, όσο κι οι παλιοί βαρόνοι. Παρεμβαίνει όλο και περισσότερο στις εσωτερικές υποθέσεις των πόλεων, δημιουργεί κόμματα εντός των τειχών τους, και με το πρόσχημα ότι προστατεύει τον φτωχό απέναντι στον πλούσιο εκμηδενίζει την ανεξαρτησία τους. Μετά από λίγους αιώνες μοναρχίας ο αγρότης και ο πολίτης αντιλαμβάνονται ότι είναι ξανά σκλάβοι--σκλάβοι του βασιλιά και της αυλής του. Η φτώχεια κι η αθλιότητα αυξάνονται--και ξεσπά μια νέα εξέγερση.

Όμως η εξέγερση είναι ήδη δυσκολότερο να γίνει. Οι εξεγερμένοι αγρότες και τεχνίτες πρέπει να αγωνιστούν ενάντια σε έναν μεγαλύτερο στρατό. Βρίσκονται αντιμέτωποι με χιλιάδες ανθρώπους, που έχουν ατομικό συμφέρον δημιουργημένο από τη μοναρχία--πρέπει να αγωνιστούν ενάντια σε χιλιάδες προνόμια, και επίσης ενάντια σε χιλιάδες προλήψεις. Για να συντρίψουν αυτές τις δυνάμεις οφείλουν να συμμαχήσουν με τις διευρυνόμενες μεσαίες τάξεις ενάντια στην αυλή, και πρέπει επίσης να λάβουν υπ' όψιν τους τις νεο-δημιουργητες προλήψεις. Ο βασιλιάς δεν εδραίωσε την εξουσία του μόνο με την ωμή βία. Χιλιάδες δικηγόροι, παπάδες και δάσκαλοι διέδιδαν ακούραστα για αιώνες ολόκληρους την ιδέα περί υποταγής στη βασιλική εξουσία, και στήριξαν πάνω της την επικύρωση τόσο της επιστήμης, όσο και της θεικότητας. Χιλιάδες προλήψεις, που οφέλησαν αυτήν την κεντρική εξουσία, τράφηκαν με τις κατάλληλες διδαχές και τη φιλολογία. Και η επανάσταση πρέπει να γίνει στον νου των ανθρώπων, όσο και στα ανάκτορα. Επομένως, αντί για μια επανάσταση απελευθέρωσης των μαζών, αντί για μια επιστροφή στις αρχές της ελευθερίας και της αποκεντρωμένης οργάνωσης, δημιουργείται στο Κοινοβούλιο μια νέα κεντρική εξουσία.

Το Κοινοβούλιο ξεκινά με τις καλύτερες υποσχέσεις. Ξανά, δεν θα υπάρξουν φόροι άλλοι πέραν αυτών που συμφωνήθηκαν από το έθνος. Όπως κι ο βασιλιάς τον πρώτο καιρό της μοναρχίας, οι αστοί ξεκινούν υποσχόμενοι ειρήνη, προστασία της ζωής, ελευθερία. Θα ακούνε τη φωνή του έθνους και δεν θα νομοθετούν παρά σε συμφωνία με αυτή τη φωνή. Τα συμφέροντα του χειρώνακτα και του εργαζόμενου θα αποτελούν την ύψιστη αρχή τους. "Απλώς υπακούετε στο Κοινοβούλιο περισσότερο απ' ό,τι υπακούετε στον Βασιλιά, και όλα θα είναι εντάξει." Έχουν δει ότι η βία από μόνη της δεν αρκεί, και προσπαθούν να εδραιώσουν τη βασιλεία τους στην πειθώ. Περιβάλλουν το Κοινοβούλιο με ένα είδος αγνότητας--με τα βιβλία τους, τα σχολεία τους, τον τύπο τους, προσπαθούν να πείσουν το έθνος για τα οφέλη της κοινοβουλευτικής αρχής. Το Πανεπιστήμιο κι ο κλήρος ενώνουν την υποστήριξή τους στο Κοινοβούλιο. Οι πολιτικές δυνάμεις γίνονται όλο και πιο συγκεντρωμένες, και ο πολιτικός μηχανισμός γίνεται τόσο περίπλοκος, ώστε κάνει τον κόσμο να πιστεύει ότι μόνον άνθρωποι με ανώτερη ευφυΐα, καθοδηγούμενοι από έναν Πηλ, έναν Πάλμερστον, έναν Μπήκονσφιλντ ή έναν Γκλάντστον μπορούν να κρατήσουν το πηδάλιο του έθνους εν μέσω "καταιγίδων". Όλα πρέπει να συγκεντρωθούν στα χέρια αυτών των σωτήρων του λαού.

Έρχεται όμως μια εποχή που οι μάζες αρχίζουν να αντιλαμβάνονται ότι εξαπατήθηκαν για άλλη μία φορά. Η ειρήνη που τους υποσχέθηκαν δεν έρχεται--οι πόλεμοι, και τα δάνεια για να πληρωθούν τα έξοδά τους, γίνονται χρόνια ασθένεια. Το Κοινοβούλιο γίνεται φωλιά μηχανορραφιών--δεν κάνει τίποτα, δεν μπορεί να κάνει τίποτα. Και η παραμικρότερη μεταρρύθμιση, όπως η κατάργηση του Νόμου περί Σιτηρών ή η Αυτοκυβέρνηση για την Ιρλανδία, μπορεί να επιτευχθεί μόνο με την ανοιχτή εξέγερση. Η διακυβέρνηση της μεσαίας τάξης οδήγησε σε μια καταπίεση τόσο κακή, όσο αυτή των βαρώνων παλαιότερα. Η βιομηχανία καταστρέφεται, η γεωργία καταστρέφεται, το εξωτερικό εμπόριο καταστρέφεται. Τρομερές βιομηχανικές και εμπορικές κρίσεις διαδέχονται η μία την άλλη, και δεν υπάρχει καμία καλύτερη προοπτική για το μέλλον. Και καθώς οι κυβερνώντες κάνουν ό,τι μπορούν για να διατηρήσουν την εξουσία τους και να ενισχύσουν τις ιδέες περί σεβασμού της εξουσίας, οι μάζες παύουν να δείχνουν αυτόν τον σεβασμό και αντιλαμβάνονται ότι η εξουσία της μεσαίας τάξης και μαζί η κοινοβουλευτική αρχή δεν μπορούν να επιζήσουν. Εξετάζονται νέα σχέδια--η αναγκαιότητα μιας νέας εκκίνησης γίνεται απ' όλους αισθητή.

Τί θα είναι όμως αυτή η νέα εκκίνηση; Θα είναι μήπως ένας νέος ανασχηματισμός των θεσμών της ατομικής ιδιοκτησίας, της συγκεντρωτικής κυβέρνησης και της αντιπροσώπευσης; Θα είναι ξανά μια επανάληψη των λαθών που έγιναν όταν η απολυταρχική μοναρχία αντικατέστησε την εξουσία των βαρώνων, ή όταν το Κοινοβούλιο αντικατέστησε την απολυταρχική μοναρχία; Ή μήπως πρέπει να είναι μια πραγματικά νέα εκκίνηση;

Ήρθε η ώρα για μια πραγματικά νέα εκκίνηση. Γίνεται εν γένει αντιληπτό από τους εργάτες ότι η πραγματική βάση κάθε ανθρώπινης οργάνωσης πρέπει να είναι η ισότητα των μελών της κι η ελευθερία τους να οργανώνονται σύμφωνα με τις δικές τους ανάγκες. Γίνεται φανερό ότι η πολιτική ελευθερία είναι εφικτή μόνον εκεί που υπάρχει οικονομική ισότητα, ότι ο αγρεργάτης που καλλιεργεί τη γη για τον γαιοκτήμονα δεν θα γίνει ποτέ πολιτικά ίσος με αυτόν, ούτε ο εργοστασιακός εργάτης ίσος με τον εργοδότη του, ούτε ο εξουσιαζόμενος ίσος με τον εξουσιαστή.

Γίνεται φανερό ότι όλον τον πλούτο που βλέπουμε γύρω μας δεν τον δημιούργησαν αυτοί που τώρα τον κατέχουν, αλλά τον σφετερίστηκαν χάρη σε μια διεφθαρμένη κοινωνική οργάνωση. Και γίνεται ολοφάνερο ότι στο μέτρο που όλες οι υποθέσεις του έθνους--εκπαίδευση, βιομηχανία, εμπόριο,

ναυσιπλοΐα, εθνική άμυνα--αφήνονται στα χέρια μιας κεντρικής κυβέρνησης, δεν μπορεί να γίνει τίποτε πέρα από αυτό που βλέπουμε τώρα, μια κατάσταση πραγμάτων που έγινε αφόρητη για τις μάζες.

Πρέπει να γίνει μια νέα εκκίνηση προς μια νέα κατεύθυνση. Η μοναρχία συγκέντρωσε στα χέρια της όλη τη ζωή του έθνους, και το Κοινοβούλιο απλώς συνέχισε αυτό που άρχισε η μοναρχία. Εμείς πρέπει να αποκεντρώσουμε. Χιλιάδες πόλεις και χωριά έχουν τα δικά τους συμφέροντα και είναι οι καλύτεροι κριτές αυτών των συμφερόντων. Όσο για το έθνος, δεν μπορεί να γίνει παρά η ελεύθερη ένωση αυτών των ανεξάρτητων μονάδων. Οι είκοσι δύο ανεξάρτητες Δημοκρατίες της Ελβετίας (οι συγκεκριμένοι τις αποκαλούν Καντόνια) είναι πολύ καλά συνενωμένες: αποτελούν κι αυτές έθνος--και κάτι περισσότερο από έθνος--όσο κι οι συγκεντρωτικές μοναρχίες και δημοκρατίες. Κι ωστόσο είναι τόσο ανεξάρτητες, όσο και κάθε μία από αυτές τις μοναρχίες. Συνάπτουν συμβόλαια μόνο για την επίτευξη ορισμένων κοινών στόχων.

Όμως οι ελβετικές Δημοκρατίες δεν είναι ενωμένες στο εσωτερικό τους, γιατί κάθε μία από αυτές επανέλαβε σε μικρότερη κλίμακα τα λάθη των μεγάλων συγκεντρωτικών βασιλείων και άρα βλέπουμε επίσης στο εσωτερικό τους την αυξανόμενη τάση επιστροφής σε μια εποχή όπου κάθε Κοινότητα ήταν τόσο ανεξάρτητη, όσο είναι τώρα κάθε μία από τις μικρές Δημοκρατίες (Καντόνια)--σε μια εποχή όπου η ίδια η Δημοκρατία δεν ήταν παρά μια ομοσπονδία ελεύθερων Κοινοτήτων.

Ακόμη όμως κι αν υποθέσουμε ότι γίνονται αυτές οι πολιτικές αλλαγές, η ενότητα στο εσωτερικό κάθε Κοινότητας δεν θα επιτευχθεί όσο θα υπάρχει εντός της ο πλούσιος κάτοχος του πλούτου κι ο μισθωτός εργάτης. Και άρα το επόμενο βήμα πρέπει να είναι--και θα είναι--η κοινή κατοχή όλου του πλούτου της Κοινότητας απ' όλη την κοινότητα: κατοικίες και κήποι, αγροί και δρόμοι, εργοστάσια και σιδηρόδρομοι.

Μπορούμε ήδη να δούμε σήμερα δήμους να κατέχουν όμορφα δημόσια κτίρια, πανεπιστήμια, θέατρα, κήπους, βιβλιοθήκες, εργοστάσια φωταερίου, δίκτυα τραμ και σιδηροδρόμων, σιλό, αγροκτήματα, μώλους κ.λπ. Διότι δεν είναι καθόλου χειρότερα να τα διαχειρίζεται η πόλη αντί οι ιδιώτες. Όμως όλος αυτός ο πλούτος--θέατρα και πανεπιστήμια, όμορφοι δρόμοι και κήποι--παραμένει πλούτος χρησιμοποιούμενος από λίγους. Το ξυπόλητο αγόρι που πέφτει αποκαμωμένο για ύπνο πάνω σε ένα πακέτο εφημερίδες στα σκαλιά ενός θεάτρου, δεν έχει καμία δυνατότητα να μοιραστεί την απόλαυση αυτού του θεάτρου ή τις διανοητικές απολαύσεις του πανεπιστημίου. Ο δρόμος και ο λαμπρός του φωτισμός δεν είναι απόλαυση για αυτό το αγόρι. Είναι ένας απόκληρος της κοινωνίας. Κι ωστόσο έχει επίσης κι αυτό το δικαίωμα να απολαμβάνει όλα αυτά, όσο κι ο γιός του εκατομμυριούχου. Και άρα το επόμενο βήμα που πρέπει να γίνει είναι να αναλάβει η Πόλη και τα εργοστάσια και τις κατοικίες εκτός από τα άλση της, τα θέατρά της, τα σχολεία της και τα δίκτυά της του τραμ.

Πρέπει αυτά να τα πάρει υπό την κατοχή της και, οργανώνοντας την εργασία βάσει των αρχών της ισότητας, να καταργήσει τη διάκριση μεταξύ γιού πρώην απόκληρου και γιού πρώην εκατομμυριούχου. Και οι δύο θα δουλεύουν στο ίδιο εργαστήριο, και οι δύο θα καλλιεργούν τον ίδιο κήπο, θα οδηγούν στην ίδια γραμμή τραμ. Θα είναι ίσοι οικονομικά και πολιτικά. Και τότε θα είναι ελεύθεροι.

Το έθνος του μέλλοντος θα είναι η ομοσπονδία αυτών των ελεύθερων οργανισμών, οικονομικά και πολιτικά ελεύθερων. Οι σκλάβοι δεν μπορούν εύκολα να ομοσπονδοποιηθούν--οι ελεύθεροι άνθρωποι μπορούν να το κάνουν, και το κάνουν. Και οι ελεύθερες Κοινότητες, ελεύθερα ομοσπονδοποιημένες, θα συγκροτήσουν ένα έθνος πολύ πιά στενά ενωμένο από τα έθνη που αποτελούνται σήμερα από Ρόθτσιλντς και άπορους.

Όμως, οσοδήποτε περιορισμένη κι αν είναι η επικράτειά της, η Κοινότητα δεν πρέπει να επαναλάβει εντός της το λάθος να αναθέσει σε λίγους άνδρες τη διεύθυνση όλων της των υποθέσεων. Δεν πρέπει να κάνει το λάθος να δημιουργήσει δημοτικά Κοινοβούλια, τα οποία θα γίνουν κι αυτά επίσης, όπως τα εθνικά Κοινοβούλια, όργανα για τη δημιουργία προνομίων. Πρέπει να οργανωθεί βάσει της αρχής "όχι κυβερνώντες".

FREEDOM 20

Μάιος 1888

Σημειώσεις

Η επέκταση του κράτους ήταν το κύριο θέμα του φυλλαδίου του Κροπότκιν Το Κράτος: Ο Ιστορικός του Ρόλος (1897).

Οι Ρόμπερτ Πηλ, Λόρδος Πάλμερστον, Μπένζαμιν Ντισραέλι (Λόρδος Μπήκονσφιλντ), και Ου. Ε. Γκλάντστον ήσαν ηγετικές κοινοβουλευτικές φυσιογνωμίες στη Βρετανία του δεκάτου ενάτου αιώνα, και όλοι διετέλεσαν πρωθυπουργοί κατά διαφόρους περιόδους μεταξύ του 1830 και του 1890.

Η μεγάλη λαϊκή καμπάνια για την κατάργηση του Νόμου περί Σιτηρών, που περιόριζε το εμπόριο σιτηρών και κρατούσε τεχνητά τις τιμές υψηλά, πέτυχε τελικά το στόχο της το 1846. Η μεγάλη λαϊκή καμπάνια για Αυτοκυβέρνηση (Home Rule)--πολιτική αποκέντρωση--στην Ιρλανδία πέτυχε τελικά το στόχο της το 1921.

Οι Ρόθτσιλντς, η εβραϊκή οικογένεια τραπεζιτών, αποτελούσαν τον 19^ο αιώνα το πρότυπο του σύγχρονου πλούτου.

Από τις Εποικοδομητικές Κατεδαφίσεις είναι διαθέσιμα τα κατωτέρω φυλλάδια στην τιμή των 300 δρχ. το ένα (συμπεριλαμβανομένων των γραμματοσήμων). Στείλτε τα χρήματα μαζί με το γράμμα σας στην διεύθυνση: Τ. Θ. 76148 Τ. Κ. 17110 Νέα Σμύρνη Αθήνα.

1. Π. Κροπότκιν: Η ΠΑΡΙΣΙΝΗ ΚΟΜΜΟΥΝΑ
2. Π. Κροπότκιν: Η ΟΡΓΑΝΩΜΕΝΗ ΕΚΔΙΚΗΣΗ ΠΟΥ ΑΠΟΚΑΛΕΙΤΑΙ "ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ"
3. Μ. Μπακούνιν: ΑΝΘΟΛΟΓΙΑ
4. Ρ. Ναγκόρσκι: ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΑΝΑΡΧΙΚΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΣ ΣΤΗΝ ΠΟΛΩΝΙΑ 1990-1915
5. Μπ. Τρέιβεν: ΜΑΣΤΟΡΑΣ ΤΟΥ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΟΥ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΟΣ
6. ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΕΣ ΔΙΕΥΚΡΙΝΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΣΚΕΨΗΣ ΤΟΥ Μ. ΜΠΑΚΟΥΝΙΝ
7. Ουώκερ Σμιθ: ΣΑΜΠΙΟΤΑΖ (Μια μορφή ταξικής πάλης)
8. Αναρχοκομμουνιστική Ομοσπονδία Αγγλίας: Η ΔΙΚΗ ΜΑΣ ΑΠΟΨΗ
9. Κ. Μπερνέρι: ΕΡΓΑΤΟΛΑΤΡΕΙΑ
10. Μ. Μπακούνιν: ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΕ ΕΝΑΝ ΓΑΛΛΟ (Μέρος Α')
11. Μ. Μπακούνιν: ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΕ ΕΝΑΝ ΓΑΛΛΟ (Μέρος Β')
12. Henk Canne Meijer: Η ΚΑΤΑΓΩΓΗ ΤΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΣ ΤΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΩΝ ΣΤΗ ΓΕΡΜΑΝΙΑ
13. Πητ Ποστ: ΑΝΑΡΧΟΚΟΜΜΟΥΝΙΣΜΟΣ Ή ΘΑΝΑΤΟΣ !
14. Καρλ Κορς: Η ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΗ ΚΟΜΜΟΥΝΑ

Ποιός είναι πιά γενναίος; Αυτός που συντάσσεται με τη μεγάλη πλειοψηφία ή αυτός που για λόγους συνείδησης αντιμετωπίζει την οργή εκατομμυρίων;

Μη μας σύγγεετε με τους ειρηνιστές. Πιστεύουμε στη μάχη. Έι, όλη μας τη ζωή μαχόμαστε--μαχόμαστε την αδικία, την καταπίεση και την τυραννία. Και το κάνουμε σχεδόν μόνοι μας.

Δεν είμαστε ειρηνιστές. Όμως θέλουμε να γνωρίζουμε γιατί μαχόμαστε, και αρνούμαστε να μαχόμαστε υπέρ των εχθρών και των εκμεταλλευτών της ανθρωπότητας.

ΛΕΞΙΚΟ ΠΟΛΕΜΟΥ

Σύμμαχοι--Οι νεράιδες της Δημοκρατίας.

Βάρβαροι--Τα άλλα φιλαράκια.

Επιστράτευση--Ελεύθεροι άνθρωποι που μάχονται παρά τη θέλησή τους.

Ούνοι--Πιστοί πατριώτες από την Κεντρική Ευρώπη.

Μιλταρισμός--Χριστιανισμός σε δράση.

Πατριωτισμός--Μίσος για τον γείτονα.

Εγγραφή κατάταξης--Πένθιμο εμβατήριο της Ελευθερίας.

Ανταρσία--Η απόδειξη της Τυραννίας.

Χαρακώματα--Σκάβοντας τον δικός σας τάφο.

Στολή--Κυβερνητικός ζουρλομανδύας.

Νίκη--Δέκα εκατομμύρια νεκροί.

Πόλεμος--Η προπαγάνδα της Δημοκρατίας.

Ο ΛΙΠΟΤΑΚΤΗΣ

Μπορίς Βιάν

Κύριε Πρόεδρε
Σας γράφω ένα γράμμα που
Ίσως να το διαβάσετε
Αν έχετε χρόνο.

Ήρθαν τα χαρτιά μου.
Πρέπει να καταταγώ
Να φύγω για τον πόλεμο
Το αργότερο Τετάρτη.

Όμως Κύριε Πρόεδρε
Δεν πρόκειται να πάω.
Δεν βρέθηκα σε αυτή τη γη
Για να σκωτώνω αθώους.

Δεν θέλω να θυμώσετε
Μα πρέπει να σας πω
Πως το 'χω πάρει απόφαση
Να γίνω λιποτάκτης.

Βλέπω στη λίγη μου ζωή
Πώς πέθανε ο πατέρας μου
Πώς φύγανε τα αδέρφια μου
Και τα παιδιά μου κλαίνε.

Η μάνα μου απ' τα βάσανα
Τώρα βαθιά στον τάφο
Γελάει με τους εξοπλισμούς
Περιγελά τους στίχους.

Όταν με χώσαν φυλακή
Άρπαξαν τη γυναίκα μου
Άρπαξαν την ψυχή μου
Το παρελθόν που αγάπησα.

Αύριο ξημερώματα
Την πόρτα θα χτυπήσω
Στα μούτρα των νεκρών καιρών
Και θα χυθώ στους δρόμους.

Θα ζητιανέψω τη ζωή μου
Γυρνώντας τη Γαλλία
Από Βρετάνη ως Προβηγκία
Και σε όλους θα φωνάζω

Άρνηση στην υποταγή
Άρνηση στην κατάταξη
Μην πάει κανείς στον πόλεμο
Να φύγετε—αρνηθείτε.

Αν πρέπει αίμα να χυθεί
Να δώσετε το δικό σας
Αφού αυτό διδάσκετε
Σε όλους, Κύριε Πρόεδρε.

Κι αν είναι να με πιάσετε
Πέστε στους χωροφύλακες
Ότι άοπλος θα 'μαι
Κι αν θέλουν, ας μου ρίξουν.

Μια στολή είναι ένα προσχέδιο φερέτρου.

Μπορίς Βιάν
